



# **PRAVILNIK O MOBILNOSTI UNIVERZITETA U SARAJEVU**

Sarajevo, decembar 2023. godine



Na osnovu člana 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 36/22) i člana 64. Statuta Univerziteta u Sarajevu, na prijedlog Odbora za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu broj: 0101-12560/23 od 07. 12. 2023. godine, uz prethodno Mišljenje Odbora za normativna pitanja Univerziteta u Sarajevu broj: 0105-12478-6/23 od 14. 12. 2023. godine, Senat je na 64. redovnoj sjednici održanoj 20. 12. 2023. godine, d o n i o

## **PRAVILNIK O MOBILNOSTI UNIVERZITETA U SARAJEVU**

### **DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE**

#### **Član 1. (Sadržaj Pravilnika)**

Pravilnikom o mobilnosti (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata i osoblja na Univerzitetu u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Univerzitet), vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, javne isprave, prava i obaveze studenata i osoblja, kao i druga pitanja u vezi sa provođenjem programa mobilnosti.

#### **Član 2. (Poštivanje Etičkog kodeksa, Erasmus povelje u visokom obrazovanju ECHE i pravnih propisa)**

Osobe uključene u program mobilnosti dužne su poštovati Etički kodeks, Erasmus povelju u visokom obrazovanju ECHE i propise Univerziteta i institucija na kojima ostvaruju mobilnost. Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu obuhvataju na jednak način i ženski i muški rod.

#### **Član 3. (Stručna, administrativna i tehnička podrška mobilnosti)**

- (1) Programe mobilnosti na Univerzitetu provodi i administrira Služba za međunarodnu saradnju u koordinaciji sa nadležnim uredima/službama za međunarodnu saradnju i/ili ovlaštenim licima članica Univerziteta.
- (2) Članica Univerziteta, u skladu sa svojim internim aktima, može imenovati lice za stručnu i administrativnu podršku odlaznim i dolaznim studentima i osoblju.

---

#### **Član 4.** **(Definicije pojmova)**

- (1) **Mobilnost osoblja** (staff mobility) podrazumijeva boravak u inostranstvu na nematičnoj instituciji u svrhu realizacije akademskih i drugih aktivnosti vezanih za djelatnost univerziteta.
- (2) **Mobilnost odlaznih studenata** (outgoing mobility) podrazumijeva boravak na nematičnoj instituciji, nakon čega se student vraća na Univerzitet u Sarajevu i dovršava započeti studijski program. Mobilnost studenata uključuje studijski boravak, zimsku/ljetnu školu ili studijsku/stručnu praksu u sklopu prvog, drugog i/ili trećeg ciklusa, kao i integriranog studija i postdokorskog studija/boravka na instituciji domaćinu.
- (3) **Mobilnost dolaznih studenata** (incoming mobility) podrazumijeva boravak stranih studenata na Univerzitetu u Sarajevu na određeni period u sklopu prvog, drugog i/ili trećeg ciklusa, kao i integriranog studija i postdokorskog studija/boravka i može uključivati studijski boravak, zimsku/ljetnu školu i/ili studijsku/stručnu praksu.
- (4) **Matična institucija** (home/sending institution) je Univerzitet u Sarajevu, odnosno članica Univerziteta na kojoj je student upisan ili na kojoj je osoblje u radnom odnosu.
- (5) **Institucija domaćin** (host/receiving institution) je partnerska inostrana visokoškolska ustanova na kojoj se ostvaruje mobilnost.
- (6) **Partnerska institucija ili institucija partner** (partner institution) je visokoškolska ustanova sa kojom Univerzitet ili njegova organizaciona/podorganizaciona jedinica ima potpisan relevantan dokument o međunarodnoj saradnji.
- (7) **Odlazni student** (outgoing student) je student Univerziteta u Sarajevu koji radi realizacije mobilnosti privremeno nastavlja studij na instituciji domaćinu.
- (8) **Dolazni student** (incoming student) je inostrani student u mobilnosti na Univerzitetu u Sarajevu kao instituciji domaćinu.
- (9) **Ugovor o učenju** (Learning Agreement/Protocol) je javna isprava kojom se ugovara mobilnost i u koju se unose podaci o studentu, aktivnosti (predmeti) koje će student pratiti na instituciji domaćinu i pripadajući ECTS bodovi. Ugovor o učenju se može sklapati na temelju relevantnog dokumenta o međunarodnoj saradnji.
- (10) **Uvjerenje o prepisu ocjena** (Transcripts of Records) je javna isprava kojom članica Univerziteta pruža detaljne podatke o ostvarenom programu i postignutim rezultatima studenta (putem ECTS bodovanja ili drugog sistema bodovanja za svaki predmet i dobivene ocjene). Uvjerenje o prepisu ocjena je službeni dokument visokoškolske ustanove i izdaje se dvojezično, na engleskom jeziku i na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, a na zahtjev studenta.
- (11) **Osoblje** (staff) obuhvata osoblje koje svoja prava iz radnog odnosa ostvaruje na Univerzitetu ili članici Univerziteta u skladu sa Statutom Univerziteta u Sarajevu, a koje učestvuje u programima mobilnosti.
- (12) **Ugovor o mobilnost osoblja** (Staff Mobility Agreement) je dokument kojim se definiraju aktivnosti osoblja tokom boravka na instituciji domaćinu (predavanje, profesionalno usavršavanje osoblja u obliku redovne obuke osoblja itd.).

- 
- (13) **Nominacijsko pismo** (Nomination letter) je dokument kojim se kandidat zvanično nominira za mobilnost. Ovaj dokument izdaje Univerzitet u Sarajevu, odnosno članica (fakultet, akademija, institut, centar), a sadrži informacije o kandidatu, njegovom/njenom statusu te podršci za mobilnost.
- (14) **Ugovor o stručnoj praksi** (Learning Agreement for Traineeship) je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program stručne prakse na instituciji domaćinu. Ugovor o stručnoj praksi može se sklapati na temelju institucionalnog sporazuma ili neovisno od njega ukoliko je tako propisano za određene profesije. Stručna praksa ostvarena kroz mobilnost za regulirane profesije mora biti prethodno usklađena sa kurikulumom (trajanje i vrste aktivnosti) da bi bila priznata kao obavezna stručna praksa u okviru nastavnog procesa (kreditni fond).
- (15) **Uvjerenje o obavljenoj stručnoj praksi** (Transcript of Work) je isprava kojom poslodavac pruža detaljne podatke o obavljenoj stručnoj praksi i postignutim rezultatima studenta.

#### **Član 5.** **(Dokumenti u upotrebi)**

- (1) Proces mobilnosti studenata i osoblja se implementira kroz upotrebu navedenih dokumenata na engleskom jeziku (dok se verzije na jezicima u službenoj upotrebi u BiH koriste kao interni informativni akti).
- (2) U dodatku ovog Pravilnika dati su dokumenti koji su najčešće u upotrebi kada je u pitanju proces mobilnosti, s tim da postoji mogućnost da se koriste i dodatni dokumenti.

### **DIO DRUGI - MOBILNOST STUDENATA**

#### **Član 6.** **(Dokumenti studentske mobilnosti)**

- (1) Mobilnost studenata ostvaruje se u okviru aktivnosti utvrđenih relevantnim dokumentom o međunarodnoj saradnji.
- (2) Osnovni dokumenti kojima se omogućava mobilnost studenta, prenošenje i priznavanje ECTS bodova stečenim na drugoj visokoškolskoj ustanovi su:
  - a. nominacijsko pismo
  - b. ugovor o učenju odnosno ugovor o stručnoj praksi potpisan od strane ovlaštenih lica,
  - c. prepis ocjena i ECTS bodovi za vrijeme mobilnosti
  - d. uvjerenje o obavljenoj stručnoj/studijskoj praksi ili zimskoj/ljetnoj školi potpisan od strane ovlaštenih lica,
  - e. druge isprave određene programom međunarodne mobilnosti.
- (3) Mjerodavna verzija dokumenata se izdaje na engleskom jeziku, a verzija na jezicima u službenoj upotrebi u BiH koristi se kao interni informativni akt.

## **Član 7.**

### **(Trajanje mobilnosti)**

- (1) Pojedinačna mobilnost za odlazne i dolazne studente ima trajanje utvrđeno relevantnim dokumentom ili programom međunarodne saradnje.
- (2) Student može u toku studija više puta učestvovati u programu mobilnosti, s tim da se najduže ukupno trajanje mobilnosti određuje pravilima studiranja.

## **Član 8**

### **(Osiguranje studenta)**

Studenti koji su izabrani za učešće u mobilnosti dužni su posjedovati putno zdravstveno osiguranje i osiguranje od nesreće za vrijeme mobilnosti, ukoliko posebnim sporazumom nije drugačije određeno. Troškove osiguranja snosi student, ukoliko to nije drugačije propisano međuinstitucionalnim ugovorom.

## **DIO TREĆI - ODLAZNI STUDENT**

## **Član 9.**

### **(Prijava i uvjeti za učestvovanje u mobilnosti)**

- (1) Uvjeti za prijavu te kriteriji i način odabira kandidata određeni su institucionalnim sporazumom i konkursom za mobilnost koji Univerzitet/organizaciona/podorganizaciona jedinica raspisuje u skladu sa odredbama institucionalnog sporazuma.
- (2) Ako konkursom nije drugačije određeno, student se može prijaviti za mobilnost kad ispunjava sljedeće uvjete:
  - a. u trenutku započinjanja mobilnosti ima status upisanog studenta (definiran Statutom Univerziteta) prvog ciklusa i integriranog studija i ima najmanje ostvarenih 30 ECTS bodova, odnosno ima status upisanog studenta drugog ili trećeg ciklusa, ili integriranog studija;
  - b. ispunjava ostale uvjete određene institucionalnim sporazumom u okviru kojeg se ostvaruje mobilnost;
  - c. na vrijeme dostavi važeću dokumentaciju propisanu konkursom i institucionalnim sporazumom.
- (3) U iznimnim slučajevima moguće je da članica Univerziteta preliminarno nominuje studenta za učešće u mobilnosti.

## **Član 10.**

### **(Postupak priznavanja ECTS bodova i predmeta)**

- (1) Matična institucija dužna je studentu priznati ostvarena postignuća u skladu sa Erasmus poveljom u visokom obrazovanju ECHE i sa ugovorom o učenju, bez provođenja posebnog dodatnog postupka priznavanja.

~~(2) Ostvarena postignuća prema ugovoru iz člana 1. moraju biti jasno vidljiva u dodatku diplomi.~~

(3) Kad stručna praksa nije sastavni dio studijskog programa matične institucije, matična institucija će podatke o obavljenoj stručnoj praksi unijeti u dodatne informacije dodatka diplomi dotičnog studenta.

### **Član 11.**

#### **(Priznavanje rezultata i uspjeha ostvarenih tokom mobilnosti)**

- (1) Nakon mobilnosti potrebno je osigurati da se svi ECTS bodovi stečeni za ishode učenja koji su uspješno postignuti tokom perioda studija/stručne prakse u inostranstvu, uključujući i kombinovanu mobilnost, u potpunosti i automatski priznaju u skladu sa ugovorom o učenju, te da budu potvrđeni prepisom ocjena / potvrdom o stručnoj praksi.
- (2) Upoređivanje i procjena usaglašenosti studijskih programa, priznavanje ECTS bodova, predmeta, ocjena te stručne prakse vrši se polazeći od načela maksimalne fleksibilnosti.
- (3) Potrebno je da se ti bodovi bez odgode prenesu u evidenciju o studentu, ubroje u ukupni broj bodova koji je potreban za diplomu bez dodatnih obaveza za studenta ili ocjenjivanja te se unesu u prepis ocjena i dodatak diplomi.
- (4) Ukoliko je položen predmet srodan i ima slične ishode učenja kao predmet matične institucije, studentu se priznaju ishodi učenja, stečeni ECTS bodovi i postignuta ocjena.
- (5) Ukoliko se položen predmet u pogledu ishoda učenja djelimično preklapa sa sadržajem studijskog programa matične institucije, priznaje se kao izborni predmet sa priznatim ishodima učenja, stečenim ECTS bodovima i postignutom ocjenom.
- (6) Ukoliko sadržaj položenog predmeta bitno odstupa od ishoda učenja studijskog programa matične institucije, ostvareni ECTS bodovi se ne računaju u ukupan broj ECTS bodova predviđen obimom studija, već se predmet evidentira u dodatku diplomi.
- (7) Studentu se priznaju ocjene ostvarene na instituciji domaćinu. Ako sistemi ocjenjivanja na instituciji domaćinu i matičnoj instituciji nisu identični, studentu se ocjene, u mjeri u kojoj je to moguće, pretvaraju u ocjene matične institucije prema međuinstitucionalnom sporazumu ili drugom relevantnom dokumentu, a u dodatku diplome se unosi izvorna ocjena.
- (8) Upis predmeta, bodova, ocjena i stručne prakse:
  - a. u indeks i/ili drugu ispravu, kao i u ISSS/e-UNSA, upisuju se nazivi predmeta, ostvarene ocjene i ECTS bodovi, stručna praksa te zimsko/ljetna škola;
  - b. nazivi predmeta upisuju se na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine kao i na izvornom ili na engleskom jeziku;
  - c. obavljena stručna praksa upisuje se u obliku kako je poslodavac naveo u potvrdi o stručnoj praksi;
  - d. u studentsku ispravu upisuje se napomena gdje i kada su ispiti položeni odnosno stručna praksa obavljena, a podaci o obavljenoj praksi, odslušanim predmetima i drugim obrazovnim aktivnostima upisuju se u dodatak diplomi;
  - e. članica Univerziteta, odnosno ovlašteno lice dužan je, u primjerenom roku, a ne kasnije od 10 dana prije početka semestra u kojem student nastavlja program na matičnoj instituciji, upisati podatke iz ove tačke u studentsku ispravu. Ako to nije moguće učiniti

---

u navedenom roku, matična institucija dužna je studentu omogućiti redovan nastavak studija i bez upisa navedenih podataka.

**Član 12.**  
**(Prava odlaznog studenta tokom mobilnosti)**

- (1) Odlazni student tokom mobilnosti zadržava postojeći status studenta na Univerzitetu.
- (2) Odlazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na instituciji domaćinu, ukoliko institucionalnim programom nije drugačije određeno.

**Član 13.**  
**(Obaveze odlaznog studenta)**

- (1) U okviru odabranog programa student na instituciji domaćinu u jednom semestru mora ostvariti minimalan broj ECTS bodova, koji je propisan uvjetima programa mobilnosti, a odgovara periodu mobilnosti.
- (2) Okončanjem mobilnosti, a najkasnije do završetka sljedećeg semestra, student je obavezan dostaviti prepis ocjena sa institucije domaćina ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi od poslodavca, te druge dokumente određene konkursom ili institucionalnim sporazumom ovlaštenom licu članice.

**DIO ČETVRTI - DOLAZNI STUDENT**

**Član 14.**  
**(Dolazni student u okviru institucionalnog sporazuma o mobilnosti)**

- (1) Na zahtjev studenta, a u skladu sa institucionalnim sporazumom, Univerzitet odnosno njegova članica kao institucija domaćin sklapa sa studentom i matičnom institucijom ugovor o učenju/stručnoj praksi. Ugovor o učenju odnosno ugovor o stručnoj praksi potpisuju dolazni student i ovlašteno lice. Ugovor o učenju/stručnoj praksi može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanom obliku.
- (2) Dolazni student se upisuje u studentskoj službi članice Univerziteta koja je ugovorila mobilnost, pri čemu mu se izdaje studentska isprava.
- (3) Ako student sluša predmet izvan članice Univerziteta koja je ugovorila mobilnost, predmet mu se upisuje u studentsku ispravu iz stava (2) ovog člana, poštujući pravila studiranja.
- (4) Dolazni student ima prava i obaveze redovnog studenta Univerziteta, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.
- (5) Dolazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na Univerzitetu u Sarajevu, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

## **Član 15.**

### **(Dolazni student izvan institucionalnog sporazuma o studentskoj mobilnosti)**

Student koji želi upisati dio/dijelove studijskog programa na Univerzitetu izvan institucionalnog sporazuma o mobilnosti podnosi zahtjev članici Univerziteta koja izvodi traženi program.

## **Član 16.**

### **(Prepis ocjena)**

Realizacijom mobilnosti, institucija domaćin izdaje studentu uvjerenje o prepisu ocjena odnosno potvrdu o stručnoj praksi odnosno zimskoj/ljetnoj školi na engleskom jeziku u roku do četiri sedmice nakon posljednje studentske obaveze.

## **Član 17.**

### **(Info paket)**

U cilju pružanja informacija zainteresiranim dolaznim studentima o mogućnostima i uvjetima studiranja na Univerzitetu odnosno njegovim članicama, članice Univerziteta su dužne na svojoj internetskoj stranici objaviti i staviti na raspolaganje info paket za svaku akademsku godinu na engleskom jeziku, zaključno sa 15. aprilom tekuće godine. Taj info paket minimalno mora sadržavati popis svih predmeta na engleskom jeziku, popis predmeta čija se nastava odvija na engleskom jeziku i druge relevantne informacije.

## **DIO PETI - MOBILNOST OSOBLJA**

## **Član 18.**

### **(Mobilnost osoblja)**

- (1) Mobilnost osoblja odnosi se na boravak akademskog osoblja, naučno i istraživačkog osoblja, i stručnog, administrativno-tehničkog i pomoćno-tehničkog osoblja u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na Univerzitetu (u daljnjem tekstu: osoblje) na instituciji domaćinu, nakon čega se zaposlenik vraća na matičnu instituciju.
- (2) Vanjski saradnici koji su angažirani temeljem obligacionih ugovora na Univerzitetu i njegovim članicama ne ispunjavaju uvjete za mobilnost/finansijsku pomoć u svrhu boravka na inostranoj visokoškolskoj ustanovi.

## **Član 19.**

### **(Dokumenti mobilnosti osoblja)**

- (1) Osnovni dokumenti kojima se definira program mobilnosti i na osnovu kojih se priznaje ostvareni program su (prema članu 4):
  - a. nominacijsko pismo,



- b. ugovor o mobilnosti.
  - c. pozivno pismo.
- (2) Mjerodavna verzija dokumenata se izdaje na engleskom jeziku, a verzija na jezicima u službenoj upotrebi u BiH koristi se kao interni informativni akt.

## **Član 20.** **(Oblici mobilnosti)**

- (1) Osoblje može učestvovati u sljedećim oblicima mobilnosti:
- a. mobilnost u okviru bilateralnih univerzitetskih sporazuma sklopljenih sa partnerskim institucijama u inostranstvu,
  - b. mobilnost u okviru bilateralnih sporazuma članica Univerziteta sklopljenih sa partnerskim institucijama u inostranstvu,
  - c. mobilnost na temelju sporazuma sa partnerskim institucijama u okviru Erasmus+ programa, te ostalih međunacionalnih programa,
  - d. mobilnost u okviru Mevlane, CEEPUS programa i Višegradskog fonda,
  - e. mobilnost u okviru projekata i
  - f. drugim oblicima mobilnosti u kojem učešće imaju Univerzitet i njegove članice.
- (2) Vrsta i trajanje mobilnosti definiraju se institucionalnim sporazumom ili drugim relevantnim dokumentom i raspisanim konkursom na temelju kojeg se ostvaruje mobilnost.

## **Član 21.** **(Prijava za mobilnost, odabir odlaznih kandidata)**

- (1) Prijava, način i kriteriji odabira kandidata definiraju se institucionalnim sporazumom ili drugim relevantnim dokumentom odnosno odredbama konkursa u okviru kojeg se ostvaruje mobilnost u kojem se navode rokovi za prijavu i drugi potrebni podaci.
- (2) Odabir kandidata vrši se prema kandidata/e prema sljedećim kriterijima, osim ako način odabira nije drugačije reguliran odredbama pojedinog institucionalnog sporazuma:
- a. kvalitetu predloženog radnog programa/plana rada,
  - b. strateškim ciljevima razvoja Univerziteta, a posebno onim koji se tiču procesa internacionalizacije,
  - c. poticanju raznovrsnosti područja iz kojih dolaze kandidati za mobilnost,
  - d. saglasnosti matične organizacione/podorganizacione jedinice za odlazak na mobilnost,
  - e. dosadašnjem broju ostvarenih istovrsnih mobilnosti. Ako institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno, broj mobilnosti koje jedna osoba može ostvariti unutar jedne akademske godine nije ograničen na jednu mobilnost, ali prednost se u načelu daje osobama koje u istoj ili prethodnoj godini nisu ostvarili mobilnosti ili kandidatima sa organizacionih/podorganizacionih jedinica čiji uposlenici nisu učestvovali u mobilnosti.

## **Član 22.**

### **(Obaveze po povratku sa mobilnosti)**

- (1) Nakon povratka sa mobilnosti na matičnu instituciju osoba je dužna podnijeti izvještaj o ostvarenoj mobilnosti i isti dati na raspolaganje nadležnim službama koje su dužne voditi elektronsku evidenciju ostvarene mobilnosti.
- (2) Službi za međunarodnu saradnju se šalje izvod iz ove evidencije na početku godine (za prethodnu) u svrhu pripreme godišnjeg izvještaja o međunarodnoj saradnji.
- (3) Učesnici u mobilnosti su dužni učestvovati u aktivnostima procesa „internacionalizacija kod kuće“ kroz tražene oblike diseminacije na Univerzitetu.

## **Član 23.**

### **(Aneksi)**

Sljedeći aneksi čine sastavni dio ovog Pravilnika:

- Aneks 1. Nominacijsko pismo
- Aneks 2. Ugovor o učenju za studentsku mobilnost
- Aneks 3. Ugovor o nastavnoj mobilnosti
- Aneks 4. Ugovor o mobilnosti osoblja u svrhu obuke
- Aneks 5. Ugovor o stručnoj praksi

## **DIO ŠESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

## **Član 24.**

### **(Dodatno reguliranje)**

Članice Univerziteta mogu dodatno regulirati pitanja mobilnosti koja nisu regulirana ovim Pravilnikom, o čemu odlukom vijeća ili drugog nadležnog tijela obavještavaju i Službu za međunarodnu saradnju.

## **Član 25.**

### **(Tumačenje Pravilnika)**

Tumačenje ovog Pravilnika daje Senat Univerziteta.

## **Član 26.**

### **(Izmjene i dopune pravilnika)**

Izmjene i dopune pravilnika se vrše na način i u postupku koji je predviđen za donošenje pravilnika.

Član 27.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na web stranici Univerziteta.

**REKTOR**

  
Prof. dr. Rifat Škrjelj



Broj: 01-21-23-1/23

Sarajevo, 20. 12. 2023. godine